

Jurisprudentie-bulletin RSJ 2016/8

zie ook www.rsj.nl

Inhoudsopgave jurisprudentiebulletin 2016 - 8

<p>Zaaknummer: 16/2582/GA</p> <p>Datum uitspraak: 23 november 2016</p>	<p>Zorgplicht wijze van betrachten; Sociale verzorging; Activiteiten; Bewegingsvrijheid binnen de inrichting; Ontvankelijkheid materieel</p>	<p>Klacht van groep (levens)lang gestraften over regime in Zuyder Bos. Klagers niet-ontvankelijk in hun algemene klacht dat afdeling E0 van de locatie Zuyder Bos geen adequaat alternatief vormt voor dan wel soortgelijk is aan afdeling K van de locatie Norgerhaven. Beroepscommissie heeft afzonderlijke klachten beoordeeld.</p>	<p>Blz. 7</p>
<p>Zaaknummer: 16/2857/GA</p> <p>Datum uitspraak: 4 november 2016</p>	<p>Dwangmedicatie; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Klager is voor toediening dwangmedicatie op basis van ordemaatregel overgebracht naar PPC en na twee dagen retour naar EBI. Voor plaatsing in PPC is beslissing selectiefunctionaris nodig. Handwijze directeur in strijd met wet. Geen behandelplan. Beroep gegrond, tegemoetkoming €50,=.</p>	<p>Blz. 11</p>
<p>Zaaknummer: 16/1523/GA hersteluitspraak</p> <p>Datum uitspraak: 31 oktober 2016</p>	<p>Onderzoek aan lichaam en kleding; Bezoek</p>	<p>Steekproefsgewijze visitaties na bezoek nadat klager geselecteerd werd door een randomizer. Een hit van gemiddeld tweemaal per maand is een aanvaardbare grens. De periode waarover dit gemiddelde wordt berekend omvat een langere tijdsduur. In casu is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de bovengrens gedurende een langere periode is gehaald en dat die visitaties derhalve stelselmatig waren. Beroep klager ongegrond.</p>	<p>Blz. 14</p>

<p>Zaaknummer: 16/0852/GA</p> <p>Datum uitspraak: 27 oktober 2016</p>	<p>Ontvankelijkheid materieel; Telefoon</p>	<p>Beperking gebruik waardekaarten niet in strijd met beginsel van minimale beperkingen en recht op ongestoord genot eigendom. Klager alsnog niet-ontvankelijk in beklag. Weigering verrekening waardekaarten onredelijk en onbillijk. Overplaatsing heeft klager niet zelf in de hand. Beroep directeur ongegrond.</p>	<p>Blz. 16</p>
<p>Zaaknummer: 16/2013/GA</p> <p>Datum uitspraak: 24 oktober 2016</p>	<p>Ontvankelijkheid materieel; Telefoon</p>	<p>Aannemelijk dat vanuit inrichting met 0900-nummer politie kan worden gebeld. Zonder beltegoed kan dit evenwel niet. Niet inwilligen verzoek op kosten inrichting met politie te mogen bellen is beslissing directeur. Klager ontvankelijk, maar beklag ongegrond nu niet is onderbouwd waarom hij niet in staat zou zijn beltegoed te kopen.</p>	<p>Blz. 18</p>
<p>Zaaknummer: 16/0298/GB</p> <p>Datum uitspraak: 23 november 2016</p>	<p>Plaatsing/ overplaatsing extern gelijk regime gelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay</p>	<p>Verzoek levenslang gestrafte om overplaatsing van Zuyder Bos naar Esserheem. Beroepscommissie acht het niet wenselijk dat klager wordt geconfronteerd met gedetineerden die (tijdelijk) de inrichting verlaten. Voorts valt niet in te zien op welke wijze klager baat heeft bij de overplaatsing. Ook niet gebleken van een noodzaak tot overplaatsing. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 19</p>
<p>Zaaknummer: 16/2168/GM</p> <p>Datum uitspraak: 11 november 2016</p>	<p>Medische verzorging behandeling</p>	<p>Klagers in eerdere uitspraak beschreven oogklachten/-letsel en standpunten van klager en arts ongewijzigd. Arts-patiënt relatie ernstig verstoord. In dergelijk geval 'good medical practice' om te verwijzen naar collega/specialist om uit impasse te komen. Niet geschied. Beroep gegrond, nu dringende aanbeveling om klager door te verwijzen naar een oogheilkundig specialist.</p>	<p>Blz. 20</p>

<p>Zaaknummer: 16/3076/GM</p> <p>Datum uitspraak: 11 november 2016</p>	<p>Medische verzorging behandeling; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Klager na 15 maanden nog steeds geen adequate behandeling voor kies geboden. Niet betwist dat klager zodanige angst voor tandarts(ingrepen) heeft dat hij niet door een reguliere tandarts (zonder narcose) kan worden behandeld. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 150,= gelet op ontstekingen en pijn.</p>	<p>Blz. 21</p>
<p>Zaaknummer: 16/3580/GV</p> <p>Datum uitspraak: 18 november 2016</p>	<p>Verlof algemeen</p>	<p>Gelet op de afstand tussen het verlofadres en het woonadres van het slachtoffer, is sprake van reëel risico op ongewenste slachtofferconfrontatie. Bij een locatieverbod (met elektronisch toezicht) wordt een straal van minimaal vijf kilometer rondom het woonadres van het slachtoffer gehanteerd. Dit betekent eveneens dat het verlofadres zich op minimaal vijf kilometer afstand moet bevinden van het adres van het slachtoffer. Gelet hierop kan risico niet worden ondervangen met locatiegebod of -verbod. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 22</p>
<p>Zaaknummer: 16/0239/GV einduitspraak</p> <p>Datum uitspraak: 8 november 2016</p>	<p>Verlof strafonderbreking; Verlof incidenteel</p>	<p>Klager is levenslang gestraft. Een korter durend verlof dan strafonderbreking (hoewel niet expliciet verzocht) is niet aan de orde, nu door klagers toedoen geen gedragskundig onderzoek heeft plaatsgevonden en geen reclasseringsrapportage kon worden opgemaakt. Voorts is er geen kwestie van Unierecht in het kader waarvan prejudiciële vragen aan het HJEU dienen te worden gesteld. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 23</p>

<p>Zaaknummer: 16/2144/TA</p> <p>Datum uitspraak: 2 november 2016</p>	<p>Ontvankelijkheid materieel; Urineonderzoek; Bewegingsvrijheid afdelingsarrest; Bewegingsvrijheid afzondering en separatie; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Cumulatie afzondering, afdelingsarrest en rode kaart gezien dezelfde grondslag. Klager ontvankelijk in beklag. Urineonderzoeken niet volgens wettelijke eisen verlopen. Ordemaatregelen gebaseerd op uitkomsten urineonderzoeken. Beroep en beklag gegrond, tegemoetkoming € 51,50.</p>	<p>Blz. 25</p>
<p>Zaaknummer: 16/2220/TA</p> <p>Datum uitspraak: 31 oktober 2016</p>	<p>Dwangmedicatie; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Klager neemt medicatie zelf in, maar gelet op omstandigheden in dit geval sprake van dwang. Concreet gevaar niet aangegeven en onvoldoende gemotiveerd hoe gedurende een jaar sprake zou kunnen zijn van acuut gevaar. Beroep gegrond. Tegemoetkoming € 50,=. Ten overvloede overweging m.b.t. mogelijkheid a-dwang-behandeling.</p>	<p>Blz. 26</p>
<p>Zaaknummer: 16/3795/STA</p> <p>Datum uitspraak: 14 november 2016</p>	<p>Dwangmedicatie</p>	<p>Verklaring noodzakelijkheid b-dwangbehandeling is niet door psychiater ondertekend. Naar voorlopig oordeel van voorzitter is sprake van zo ernstig gebrek bij totstandkoming van beslissing dat dit een schorsing rechtvaardigt. Wijst verzoek toe.</p>	<p>Blz. 29</p>
<p>Zaaknummer: 16/3593/STA</p> <p>Datum uitspraak: 26 oktober 2016</p>	<p>Plaatsing/ overplaatsing intern; Ontvankelijkheid materieel</p>	<p>Naar voorlopig oordeel voorzitter kan verzoeker worden ontvangen in zijn verzoek nu hij stelt dat door de interne overplaatsing art 8 EVRM wordt geschonden, en heeft hoofd van inrichting een zorgvuldige afweging van relevante rechten en belangen gemaakt. Zorginhoudelijke aspecten boven individueel belang. Afwijzing verzoek.</p>	<p>Blz. 30</p>

<p>Zaaknummer: 16/1792/TB</p> <p>Datum uitspraak: 28 oktober 2016</p>	<p>Plaatsing/ overplaatsing extern gelijk regime gelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay</p>	<p>Werkrelatie opgebouwd op intensieve zorgafdeling, nog onvoldoende stabilisatie. Overplaatsing naar dergelijke afdeling van een andere inrichting, gezien tijd die opbouwen werk-/behandelrelatie kost en heeft gekost, niet in belang van behandeling. Overplaatsing naar reguliere behandelafdeling nog niet verantwoord. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 32</p>
<p>Zaaknummer: 16/2315/TR</p> <p>Datum uitspraak: 4 november 2016</p>	<p>Ontvankelijkheid materieel; Verlof proefverlof; Ministeriele machtiging</p>	<p>Verlofmachtiging niet van rechtswege vervallen, niet is uit te sluiten dat klager eerder teruggekeerd is naar inrichting. Motiveringsgebrek intrekking, nu niet is onderzocht of feitelijk verloop van behandeling van invloed is geweest op overtreding verlofvoorwaarde. Beroep gegrond. Opdracht nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming.</p>	<p>Blz. 34</p>

Zaaknummer:

16/2582/GA

Datum uitspraak:

23 november 2016

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Brand, J.G.A. van den
Korthals Altes, mr. W.F.
Koster, mr. M.L. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de locatie Zuyder
Bos te Heerhugowaard

Trefwoorden:

Zorgplicht wijze van betrachten;
Sociale verzorging; Activiteiten;
Bewegingsvrijheid binnen de inrichting;
Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Pbw art. 43 lid 1, 49 lid 3, 60

Samenvatting:

Klacht van groep (levens)lang gestraften
over regime in Zuyder Bos. Klagers
niet-ontvankelijk in hun algemene
klacht dat afdeling E0 van de locatie
Zuyder Bos geen adequaat alternatief
vormt voor dan wel soortgelijk is aan
afdeling K van de locatie Norgerhaven.
Beroepscommissie heeft afzonderlijke
klachten beoordeeld.

Rechtsoverwegingen:

Namens klagers is verzocht om een
mondelijke behandeling van het beroep.
De beroepscommissie heeft dit verzoek
afgewezen, nu zij zich op basis van de
stukken en de schouw van afdeling E0
in het kader van de behandeling van

16/298/GB voldoende ingelicht acht om
op het beroep te beslissen.

Achtergrond

De beroepscommissie heeft
kennisgenomen van het vonnis in kort
geding van de voorzieningenrechter
van de rechtbank te Den Haag van 6
maart 2015 met kenmerk C/09/481220
/ KG ZA 15-65 en het arrest van het
gerechtshof te Den Haag van 14 juli
2015 met kenmerk 200.167.837/01.
Voornoemd kort geding is gevoerd in
verband met de overplaatsing van de
gedetineerden die op de afdeling K
van de locatie Norgerhaven verbleven
vanwege de toekomstige huisvesting
van Noorse gedetineerden in de locatie
Norgerhaven. Het gerechtshof heeft het
vonnis in kort geding bekrachtigd. In
voornoemd vonnis in kort geding heeft
de voorzieningenrechter overwogen
dat de Staat "[...] aan eisers een
adequaat alternatief moet bieden. Dit
alternatief dient erop gericht te zijn
dat de gedetineerden die daarvoor in
aanmerking komen, opnieuw worden
geplaatst op een afdeling bestemd
voor (levens)lang gestraften met een
aangepast regime."

In de uitspraken inzake de
overplaatsingsbeslissingen van de
locatie Norgerhaven naar de locatie
Zuyder Bos (onder meer RSJ 25
augustus 2015, 15/1575/GB) overwoog
de Beroepscommissie:

"De selectiebeslissing kan derhalve gelet
op het onderscheid in bevoegdheden van
de directeur en de selectiefunctionaris
niet zien op de feitelijke realisatie van
een afdeling die een adequaat alternatief
vormt in de zin van het vorenstaande.

De beroepscommissie gaat derhalve voorbij aan klagers stelling dat de afdeling waar klager thans verblijft niet hetzelfde karakter heeft als de afdeling K. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat uit de stukken blijkt dat de directie van de locatie Zuyder Bos heeft verklaard zich ervoor in te spannen om een soortgelijke afdeling als afdeling K te ontwikkelen.”

Algemene klacht over afdeling E0
Ten aanzien van de algemene klacht van klagers dat afdeling E0 van de locatie Zuyder Bos geen ‘adequaat alternatief’ dan wel geen ‘soortgelijke afdeling’ vormt als afdeling K van de locatie Norgerhaven – en de onder a. tot en met n. vermelde klachten voorbeelden zijn hiervan – overweegt de beroepscommissie als volgt.

Op grond van artikel 60, eerste lid, van de Pbw kan een gedetineerde bij de beklagcommissie beklag doen over een hem betreffende door of namens de directeur genomen beslissing. Op grond van het tweede lid van dat artikel wordt met een beslissing als bedoeld in het eerste lid gelijkgesteld een verzuim of weigering te beslissen.

Artikel 60 van de Pbw vormt de basis op grond waarvan de beroepscommissie op grond van artikel 69 van de Pbw bevoegd is beslissingen van de directeur van een penitentiaire inrichting te toetsen. Artikel 72 van de Pbw vormt deze basis, indien sprake is van een beslissing tot plaatsing of overplaatsing van de selectiefunctionaris. In het onderhavige geval is het beklag gericht tegen beslissingen van de directeur van de locatie Zuyder Bos, zodat artikel

60 van de Pbw de grondslag van de toetsing door de beroepscommissie vormt.

Hoewel de beroepscommissie er, mede op grond van haar waarnemingen tijdens het bezoek aan de inrichting, begrip voor heeft dat afdeling E0 door klagers niet als een adequaat alternatief of soortgelijke afdeling als afdeling K van de locatie Norgerhaven wordt beschouwd, kan zij toch niet toekomen aan de beoordeling of afdeling E0 een adequaat alternatief voor afdeling K of een soortgelijke afdeling als afdeling K vormt. De klachten gaan over het regime en de algemene omstandigheden op een afdeling. Zij betreffen geen concrete jgens een gedetineerde genomen beslissing als bedoeld in artikel 60 van de Pbw. De omstandigheid dat de beroepscommissie in haar uitspraken op de beroepen gericht tegen de overplaatstingsbeslissingen naar de locatie Zuyder Bos de toezegging van de directeur van de locatie Zuyder Bos zich in te spannen een soortgelijke afdeling te creëren, in aanmerking heeft genomen, maakt dit niet anders. Aan de vraag of het verblijf van klagers op afdeling E0 in strijd is met artikel 3 van het EVRM, komt de beroepscommissie derhalve niet toe. De beroepscommissie zal klagers gelet op het voorgaande dan ook niet-ontvankelijk verklaren in hun algemene klacht dat afdeling E0 van de locatie Zuyder Bos geen adequaat alternatief dan wel soortgelijke afdeling vormt als afdeling K van de locatie Norgerhaven.

a.
Hoewel de beroepscommissie de plaatsing van kortgestraften of

gedetineerden met een kort strafrestant op afdeling E0 zeer onwenselijk acht, is geen sprake van een concreet jegens klagers genomen beslissing door of namens de directeur als bedoeld in artikel 60, eerste lid, van de Pbw. De beroepscommissie zal klagers dan ook alsnog niet-ontvankelijk verklaren in hun beklag als vermeld onder a.

b.

Nu uit de uitspraak van de beklagcommissie volgt dat de inhoud en strekking van de klacht dezelfde zijn als de klacht met nummer 2015/931 – hetgeen in beroep niet is weersproken – en niet twee keer over hetzelfde kan worden geklaagd, kan de beroepscommissie zich verenigen met het oordeel van de beklagcommissie klagers niet-ontvankelijk te verklaren in hun klacht. De beroepscommissie verklaart het beroep ten aanzien van b. ongegrond.

c.

Dat volgens klagers verschillende personeelsleden op afdeling E0 recreëren en lawaaioverlast veroorzaken, acht de beroepscommissie erg vervelend voor klagers en – daargelaten de vraag in hoeverre dit is vast komen te staan – onwenselijk, maar het betreft geen concrete door of namens de directeur jegens klagers genomen beslissing als bedoeld in artikel 60 van de Pbw. Het is feitelijk handelen waartegen geen beklag openstaat. Klagers zullen alsnog niet-ontvankelijk worden verklaard in hun klacht onder c.

d.

Nu het beklag reeds gegrond is verklaard en geen beroep openstaat

tegen een gegrond verklaard beklag, zullen klagers niet-ontvankelijk worden verklaard in hun beroep ten aanzien van d.

e. en f.

Op grond van artikel 43, eerste lid, van de Pbw heeft de gedetineerde recht op sociale verzorging en hulpverlening. Klagers kunnen in de locatie Zuyder Bos op verzoek bij de psycholoog terecht, zodat geen sprake is van strijd met artikel 43, eerste lid, van de Pbw. Voor zover namens klagers is aangevoerd dat de beklagcommissie heeft miskend dat diende te worden getoetst of de locatie Zuyder Bos een adequaat alternatief of een soortgelijke afdeling vormt, overweegt beroepscommissie dat zij beslissingen van de directeur aan de Pbw dient te toetsen. Het beroep onder e. zal derhalve ongegrond worden verklaard en de uitspraak van de beklagcommissie zal worden bevestigd. De beroepscommissie zal klagers alsnog ontvankelijk verklaren in hun beklag onder f., maar dit beklag ongegrond verklaren.

g.

Dit onderdeel van het beklag en beroep betreft enkel klager 1. Hetgeen in beroep is aangevoerd, kan niet leiden tot een andere beslissing dan die van de beklagcommissie. Hierbij neemt de beroepscommissie in aanmerking dat het uitoefenen van geweld door een personeelslid jegens een kip – voor zover daar sprake van zou zijn – feitelijk handelen betreft waartegen geen beklag openstaat. Niet gebleken is dat aan dit handelen, nog daargelaten de vraag of dit handelen jegens klager betreft, een beslissing

van de directeur ten grondslag heeft gelegen. De beklagcommissie heeft klager dan ook terecht niet-ontvankelijk verklaard in zijn beklag. Het beroep zal ongegrond worden verklaard. Dat de directeur ten onrechte personeelslid J. volgens klagers niet heeft verboden op afdeling E0 te komen, vormt geen onderdeel van de klacht. De beroepscommissie zal dit om die reden buiten beschouwing laten.

h.

Hetgeen in beroep is aangevoerd, kan niet leiden tot een andere beslissing dan die van de beklagcommissie. Vast staat dat ten aanzien van iedere klager een detentie- en reïntegratieplan is opgesteld. Klagers worden iedere zes weken besproken en zo nodig worden hun detentieplannen aangepast. Voor zover klagers van mening zijn dat zij ten onrechte nog niet in aanmerking zijn gekomen voor resocialisatie-activiteiten en dit ten onrechte niet in hun detentie- en reïntegratieplannen is opgenomen, zullen klagers zich met een verzoek hiertoe tot de directeur dienen te richten. Na een eventuele afwijzende beslissing staat daartegen beklag open. Het beroep zal ongegrond worden verklaard.

i.

De beroepscommissie heeft, in verband met de behandeling van het beroep in zaak 16/298/GB, afdeling E0 geschouwd en is derhalve op de hoogte van de wijze waarop de keuken annex recreatieruimte en crearuimte is ingericht.

Zij stelt echter vast dat ook hier geen sprake is van een door of namens de directeur concrete jegens een

gedetineerde genomen beslissing, nu de klacht ziet op de gebouwelijke situatie. Niet gebleken is dat klagers geschonden zijn in hun recht op recreatie als vermeld in artikel 49, tweede lid, van de Pbw op grond waarvan de directeur ervoor dient zorg te dragen dat de gedetineerde in de gelegenheid wordt gesteld tot deelname aan recreatieve activiteiten, gedurende ten minste zes uren per week. Zij kan zich derhalve verenigen met het oordeel van de beklagcommissie klagers niet-ontvankelijk te verklaren in hun beklag en verklaart het beroep ongegrond. Dit laat onverlet dat de beroepscommissie de inspanning van de directeur een tweepersoonscel geschikt te maken voor creatieve en andere activiteiten, ondersteunt.

j.

Hoewel de beroepscommissie de wens van klagers begrijpt, stelt zij vast dat klagers aan de Pbw noch aan andere wet- of regelgeving het recht kunnen ontlenen producten bij de toko te bestellen. Uit de stukken volgt dat de directeur zich heeft ingespannen de winkellijst uit te breiden en de bestaande winkellijst inmiddels met enkele producten is uitgebreid. Volgens de directeur ziet de leverancier geen mogelijkheid de andere (toko) producten toe te voegen. Gelet hierop zal de beroepscommissie het beroep ongegrond verklaren en de uitspraak van de beklagcommissie ten aanzien van j. bevestigen.

k.

Hetgeen in beroep is aangevoerd ten aanzien van de beperktere mogelijkheden tot luchten / in de

moestuin werken, kan niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagcommissie. In aanvulling hierop overweegt de beroepscommissie als volgt. Ingevolge het bepaalde in artikel 49, derde lid, van de Pbw draagt de directeur zorg dat de gedetineerde in de gelegenheid wordt gesteld dagelijks tenminste een uur in de buitenlucht te verblijven. Hieraan wordt voldaan. Gelet hierop zal het beroep dan ook ongegrond worden verklaard.

De beroepscommissie merkt hierbij wel op dat zij het, gelet op de bijzondere positie die klagers innemen en de toezegging van de Staatssecretaris een adequaat alternatief voor de locatie Norgerhaven te bieden, het aangewezen acht dat klagers meer luchtmomenten worden aangeboden dan het in artikel 49, derde lid, van de Pbw genoemde minimum.

l.

Wat het beperktere zenderaanbod betreft, overweegt de beroepscommissie als volgt. Uit de schriftelijke inlichtingen blijkt dat de directeur een (beperkte) keuze heeft ten aanzien van het zenderaanbod dat hij afneemt van de provider. Uit de reactie van de directeur op het beklag volgt immers dat nieuwe televisietoestellen zijn besteld en dat vanaf dat moment alle gedetineerden in de locatie Zuyder Bos naast het basispakket van Ziggo ook de beschikking over extra vrije digitale zenders zullen krijgen. Gelet hierop zijn klagers ontvankelijk in hun beklag over het aanbod van televisiezenders. De beroepscommissie zal dan ook de uitspraak van de beklagcommissie vernietigen en klagers alsnog ontvangen in hun beklag.

De directeur heeft niet voldoende aannemelijk gemaakt dat hij bij het aanbieden van het zenderpakket een zorgvuldige afweging heeft gemaakt om geen televisiezenders in de Russische en Turkse taal beschikbaar te stellen. Daarnaast heeft de directeur evenmin aannemelijk gemaakt dat het (technisch) niet mogelijk was zenders in de Turkse en Russische taal aan te bieden. Het beroep dient dan ook gegrond te worden verklaard, de uitspraak van de beklagcommissie in zoverre te worden vernietigd en het beklag alsnog gegrond te worden verklaard. De beroepscommissie ziet aanleiding voor toekenning van een tegemoetkoming aan klagers en stelt de hoogte hiervan vast op € 10,= per klager.

m.

Nu het beklag reeds gegrond is verklaard en geen beroep openstaat tegen een gegrond verklaard beklag, zullen klagers niet-ontvankelijk worden verklaard in hun beroep ten aanzien van d.

Zaaknummer:

16/2857/GA

Datum uitspraak:

4 november 2016

Beroepscommissie:

Stolwerk, mr. M.J.

Bol, mr. A.T.

Bruggeman, drs. F.M.J.

Kokee, R. mr. (secr.)

Trefwoorden:

Dwangmedicatie; Tegemoetkoming
financieel

Artikelen:

Pbw art. 46d; Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden, art. 20c

Samenvatting:

Klager is voor toediening dwangmedicatie op basis van ordemaatregel overgebracht naar PPC en na twee dagen retour naar EBI. Voor plaatsing in PPC is beslissing selectiefunctionaris nodig. Handwijze directeur in strijd met wet. Geen behandelplan. Beroep gegrond, tegemoetkoming €50,=.

Rechtsoverwegingen:

3.1 Op grond van artikel 46d, aanhef en onder a, van de Pbw vindt als uiterste middel geneeskundige behandeling plaats voor zover aannemelijk is dat zonder die geneeskundige behandeling het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens de gedetineerde doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen (a-dwangbehandeling).

Op grond van artikel 20c van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden kunnen in een PPC gedetineerden worden geplaatst ten aanzien van wie in verband met – onder andere - een psychiatrische stoornis forensische zorg is geïndiceerd. In de nota van toelichting bij dit artikel wordt ervan uitgegaan dat aan de beslissing van de selectiefunctionaris tot plaatsing van een gedetineerde in het PPC een advies van de directeur voorafgaat over de behoefte aan forensische zorg, op basis van screening

en indicatiestelling door het psychomedisch overleg van de inrichting of het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (Stcrt 30 december 2009 nr 19971).

Tegen de beslissing tot plaatsing in een PPC door de selectiefunctionaris staat voor de betrokken gedetineerde bezwaar en vervolgens beroep open.

Gelet op artikel 15, derde lid, van de Pbw zijn de selectiefunctionarissen belast met de plaatsing en overplaatsing van gedetineerden. Op grond van artikel 14, eerste lid, van de Pbw kunnen inrichtingen of afdelingen daarvan door de Minister worden bestemd voor de onderbrenging van gedetineerden die een bijzondere opvang behoeven. In het tweede lid van dit artikel wordt verwezen naar voormeld artikel 46d, onder a van de Pbw, hetgeen erop duidt dat het PPC is aangewezen als een inrichting of afdeling voor bijzondere opvang. Ook uit artikel 46b, eerste lid, van de Pbw volgt dit. Artikel 46d van de Pbw is bovendien opgenomen in paragraaf 1a van hoofdstuk VIII van de Pbw, getiteld "Verblijf in een bijzondere afdeling in verband met de geestelijke gezondheidstoestand".

In de memorie van toelichting bij voormelde artikelen is – voor zover hier van belang – het volgende hierover opgenomen:

"Omdat een gedwongen behandeling een inbreuk vormt op het zelfbeschikkingsrecht zijn in het wetsvoorstel een aantal zorgvuldigheidsvereisten ingebouwd in de vorm van getrapte veiligheidsmaatregelen om te waarborgen dat:

- alleen een patiënt waarbij vastgesteld

is dat deze een psychische stoornis heeft en die in verband daarmee op een speciale zorgafdeling is geplaatst (...)

- op basis van een behandelplan,

- (...)

- uitsluitend op een speciaal daarop toegeruste afdeling

- (...)"

(Tweede Kamer, 2009-2010, 32337, nr. 3, p. 13)

en

" Op grond van deze artikelen zal de verruimde mogelijkheid tot het toepassen van onvrijwillige geneeskundige behandeling alleen kunnen plaats vinden in speciale, daartoe aangewezen, inrichtingen of afdelingen. Hiermee is beoogd te garanderen dat deze behandeling alleen wordt toegepast wanneer aan bepaalde randvoorwaarden (...) is voldaan. "

(Tweede Kamer, 2009-2010, 32337, nr. 3, p. 26)

3.2 Klager verbleef in de EBI. Nadat aldaar de beslissing tot het toedienen van dwangmedicatie is genomen heeft de directeur op 16 augustus 2016 een ordemaatregel opgelegd van 14 dagen afzondering in een afzonderingscel in het PPC te Vught en observatie door middel van cameratoezicht als bedoeld in artikel 24 en 24a van de Pbw. Klager is op 16 augustus 2016 door het IBT naar het PPC overgebracht. In het PPC is diezelfde dag de dwangmedicatie toegediend. Klager werd in het PPC bejegend door personeel van de EBI en geobserveerd door een verpleegkundige van het PPC. Na twee dagen is klager teruggekeerd naar zijn cel in de EBI. Uit de door de directeur gegeven toelichting komt naar voren dat aan

de overplaatsing naar het PPC geen beslissing van de selectiefunctionaris ten grondslag heeft gelegen.

3.3 Vanwege het ingrijpend karakter van dwangmedicatie is de toediening ervan met meerdere wettelijke waarborgen omgeven. De beroepscommissie is van oordeel dat de handelwijze van de directeur op meerdere gronden in strijd is met de wet.

Op grond van de hiervoor onder 3.1 omschreven wet- en regelgeving kan de beslissing tot het toedienen van dwangmedicatie alsmede het toedienen zelf van dwangmedicatie slechts plaatsvinden bij patiënten die zijn geplaatst in een PPC.

Klager is als gedetineerde slechts tijdelijk en met als enig doel de toediening van de medicatie en het vervolgens observeren van hem geplaatst in het PPC. Hij is niet behandeld als een reguliere patiënt in het PPC. De plaatsing in het PPC heeft plaatsgevonden op basis van een ordemaatregel. Een ordemaatregel is niet bedoeld voor het overplaatsen van een gedetineerde naar een PPC ten behoeve van de vervulling van de wettelijke voorwaarde dat dwangmedicatie slechts mag plaatsvinden bij een in een PPC geplaatste patiënt. Enkel na een indicatiestelling en een beslissing van de selectiefunctionaris kan worden besloten tot de plaatsing van een gedetineerde in een PPC. Door deze weg niet te bewandelen is klager een mogelijkheid van bezwaar en beroep ontnomen.

Klagers belang om bezwaar en vervolgens beroep in te kunnen stellen, weegt zwaar, juist omdat hij ontkent te lijden aan een psychische stoornis.

De wetgever heeft voorts met de gestelde voorwaarden voor a-dwangbehandeling een zorgvuldige besluitvorming beoogd. Aan de gedwongen behandeling van klager in het PPC had een geneeskundig behandelingsplan als bedoeld in artikel 46b, eerste lid, van de Pbw ten grondslag moeten liggen, dat inzicht geeft in de vraag in hoeverre logisch en consistent de stappen zijn gezet die leiden van symptomen naar diagnose en interventie. De a-dwangbehandeling dient te passen in het perspectief van de behandeling van een patiënt. De beroepscommissie is niet gebleken dat er van een dergelijk behandelplan of een behandeling van klager in de EBI sprake was. Het door de directeur overgelegde zorgplan voldoet in het geheel niet aan de vereisten van een behandelplan als hiervoor beschreven. Het verblijf van klager in het PPC heeft feitelijk maar twee dagen geduurd. Van enige behandeling naast de gedwongen toediening van medicatie in het PPC is niet gebleken.

Het beroep zal daarom gegrond worden verklaard en de bestreden beslissing zal worden vernietigd. De beroepscommissie acht termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming aan klager en stelt deze vast op € 50,=.

Zaaknummer:

16/1523/GA hersteluitspraak

Datum uitspraak:

31 oktober 2016

Beroepscommissie:

Jörg, mr. N.

Plaisier, MSc J.

Rossem-Broos, mr. R.S.T. van

Dwarka, mr. S.S. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de p.i. Leeuwarden

Trefwoorden:

Onderzoek aan lichaam en kleding;
Bezoek

Artikelen:

Pbw art. 29

Samenvatting:

Steekproefsgewijze visitaties na bezoek nadat klager geselecteerd werd door een randomizer. Een hit van gemiddeld tweemaal per maand is een aanvaardbare grens. De periode waarover dit gemiddelde wordt berekend omvat een langere tijdsduur. In casu is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de bovengrens gedurende een langere periode is gehaald en dat die visitaties derhalve stelselmatig waren. Beroep klager ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Artikel 29, eerste lid, van de Pbw bepaalt – kort gezegd – dat de directeur bevoegd is een gedetineerde voorafgaand aan of na afloop van bezoek aan zijn lichaam of aan zijn kleding te onderzoeken. Volgens vaste rechtspraak van de beroepscommissie

kan een resultaat van gemiddeld twee keer per maand – preciezer gezegd: vier weken – gezien worden als een aanvaardbare frequentiegrens voor visitatie.

De beroepscommissie stelt het volgende vast.

In het klaagschrift staat dat klager in februari 2016 en maart 2016 in totaal zeven keer is gevisiteerd. Deze visitaties hebben telkens plaatsgevonden volgens een steekproef waarbij klager geselecteerd werd door middel van een randomizer; een middel waarvan gebruik gemaakt wordt om gedetineerden steekproefsgewijs, dus willekeurig en zonder vast patroon, te selecteren.

De directeur heeft verklaard dat de randomizer willekeurig selecteert en dat het daardoor kan voorkomen dat een gedetineerde vaker dan tweemaal per maand gevisiteerd wordt. Daarbij is opgemerkt dat de kans dat een gedetineerde minder dan tweemaal per maand gevisiteerd wordt, vele malen groter is. Overigens wordt niet geregistreerd wie ad random is geselecteerd voor visitatie.

Klager stelt dat de als aanvaardbaar gestelde grens voor het aantal visitaties is overschreden gedurende twee maanden. De beroepscommissie overweegt dat het kan voorkomen dat een gedetineerde in een maand vaker gecontroleerd wordt dan twee keer. Dit betekent niet automatisch dat in dat geval sprake is van onredelijk en onbillijk handelen van de directeur. Indien een gedetineerde structureel vaker dan tweemaal per maand

gevisiteerd wordt is sprake van ontoelaatbare stelselmatige visitatie. Hierover heeft de beroepscommissie zich, mede naar aanleiding van rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens van 4 februari 2003 (Van der Ven tegen Nederland en Lorsé e.a. tegen Nederland) reeds in het verleden uitgelaten. Zie onder meer de uitspraken van 1 maart 2004 (RSJ 03/1490/GA) en van 27 februari 2009 (RSJ 08/3166/GA).

Nu klager niet heeft aangevoerd hoe de visitaties die zijn uitgevoerd in februari 2016 en maart 2016 moeten worden afgezet tegen een langere periode dan twee maanden kan niet worden geoordeeld dat deze stelselmatig en dus onredelijk en onbillijk moeten worden geacht. Immers, een gemiddelde betekent dat het aantal visitaties over een langere periode berekend wordt. Klager heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat het aantal visitaties in zijn geval gemiddeld genomen onaanvaardbaar moet worden geacht. Daarnaast acht de beroepscommissie het niet aannemelijk dat de randomizer zo is ingesteld dat ad random meer individuele hits worden behaald dan de directeur heeft bedoeld. Derhalve kan hetgeen in beroep is aangevoerd niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagcommissie.

Overigens merkt de beroepscommissie op dat de directeur kan beslissen een gedetineerde niet te visiteren, ook al heeft de randomizer die gedetineerde ad random geselecteerd. Aan de preventieve werking van (de dreiging van) een steekproef doet het incidenteel

overslaan van een visitatie niet af.

Zaaknummer:

16/0852/GA

Datum uitspraak:

27 oktober 2016

Beroepscommissie:

Stolwerk, mr. M.J.

Bartelds, mr. J.I.M.W.

Bol, mr. A.T.

Kokee, R. mr. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagrechter bij de penitentiaire
inrichting (p.i.) Vught

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid materieel; Telefoon

Artikelen:

Pbw art. 60 lid 1; Pbw art. 2 lid 4, 39
EVRM EP art. 1

Samenvatting:

Beperking gebruik waardekaarten niet in strijd met beginsel van minimale beperkingen en recht op ongestoord genot eigendom. Klager alsnog niet-ontvankelijk in beklag. Weigering verrekening waardekaarten onredelijk en onbillijk. Overplaatsing heeft klager niet zelf in de hand. Beroep directeur ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 60, eerste lid, van de Pbw staat beklag open tegen een de gedetineerde betreffende door of namens de directeur genomen beslissing. Klager klaagt over het in de

p.i. Vught niet kunnen gebruiken van de waardekaarten die hij in de p.i. Grave heeft aangeschaft en voorts over de weigering van de directeur van de p.i. Vught om hem hiervoor te compenseren.

Binnen het gevangeniswezen van DJI wordt momenteel gebruik gemaakt van de door Telio Nederland BV aangeboden landelijke telefoondienst. Elke gedetineerde krijgt de beschikking over een rekeningkaart met een rekeningnummer en persoonlijke pincode. In de inrichtingswinkel kan de gedetineerde zogenoemde waardekaarten van € 5,= of € 10,= kopen, waarmee het beltegoed op de rekeningkaart kan worden opgewaardeerd. Dit kan alleen in de inrichting waar de waardekaart is aangeschaft. Deze beperking ligt volgens de directeur besloten in het systeem van Telio als winnaar van de aanbesteding. De directeur vermoedt dat de beperking om veiligheidsredenen is opgelegd, aangezien daarmee de waardekaarten tijdens het vervoer waardeloos zijn en pas in de inrichting kunnen worden geactiveerd.

In hoofdstuk 3.9.1 van de huisregels van de p.i. Vught is het vorenstaande vastgelegd: rekeningkaarten mogen bij een overplaatsing worden meegenomen naar een andere inrichting, het is niet mogelijk waardekaarten mee te nemen naar een andere inrichting. De klacht van klager over het in de p.i. Vught niet kunnen gebruiken van waardekaarten uit de p.i. Grave betreft naar het oordeel van de beroepscommissie niet een gedetineerde betreffende beslissing van de directeur maar een algemeen in de inrichting geldende regeling waartegen

geen beklag open staat, tenzij deze in strijd is met een hogere regeling. Voormelde huisregel is naar het oordeel van de beroepscommissie niet in strijd met het in artikel 2, vierde lid, van de Pbw neergelegde beginsel van minimale beperkingen. Als uitvloeisel van de contractsvrijheid van een tussen de gedetineerde en de inrichting gesloten koopovereenkomst, kunnen redelijke beperkingen als de onderhavige worden gesteld aan de geldigheid van de waardekaarten. De beroepscommissie neemt hierbij in aanmerking dat ook in de vrije maatschappij het veelvuldig voorkomt dat aan de geldigheid van telefoonkaarten of andere kaarten dan wel bonnen die een geldelijke waarde vertegenwoordigen beperkingen worden gesteld.

De verwijzing naar artikel 1 van het eerste protocol van het EVRM waarin – kort gezegd – het recht op het ongestoord genot van eigendom is vastgelegd, slaagt evenmin. Aan het eigendomsrecht kunnen beperkingen worden gesteld op gronden die aan het algemeen belang zijn ontleend. De directeur stelt dat de beperkingen zijn opgelegd uit veiligheidsoverwegingen en de beroepscommissie is van oordeel dat deze beperking gerechtvaardigd is. De beklagrecht had klager derhalve in dit onderdeel van het beklag niet-ontvankelijk moeten verklaren. Het beroep van de directeur zal met betrekking tot dit onderdeel daarom gegrond worden verklaard, de uitspraak van de beklagrecht zal in zoverre worden vernietigd en klager zal alsnog niet-ontvankelijk worden verklaard in dit onderdeel van het beklag.

Wat betreft het onderdeel van de klacht

over de weigering van de directeur klager te compenseren voor de waardekaarten, is de beroepscommissie van oordeel dat klager in zijn beklag kan worden ontvangen, nu er sprake is van een beslissing van de directeur. Onbestreden is dat klager in de p.i. Grave waardekaarten heeft aangeschaft, die na zijn overplaatsing naar de p.i. Vught niet meer konden worden gebruikt voor het opwaarderen van de rekeningkaart van klager. In het klaagschrift van 11 november 2015 wordt gesteld dat klager 'ineens' is overgeplaatst naar de p.i. Vught, hetgeen er op duidt dat het klager mogelijk aan voldoende tijd voor het opwaarderen van de rekeningkaart heeft ontbroken. In het algemeen heeft een gedetineerde het niet zelf in de hand of en wanneer hij zal worden overgeplaatst naar een andere inrichting. Tegen deze achtergrond dient de beslissing van de directeur bij afweging van alle in aanmerking komende belangen als onredelijk en onbillijk te worden aangemerkt. Het beroep van de directeur zal in zoverre ongegrond worden verklaard. Dit impliceert dat de directeur op de voet van de uitspraak van de beklagrecht en artikel 68, derde lid, onder a, van de Pbw een nieuwe beslissing zal dienen te nemen.

Zaaknummer:

16/2013/GA

Datum uitspraak:

24 oktober 2016

Beroepscommissie:

Wit, mr. J.A.M. de
Rutten, mr. M.A.G.
Schagen, J.
Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

Ontvankelijkheid materieel; Telefoon

Artikelen:

Pbw art. 39, 60

Samenvatting:

Aannemelijk dat vanuit inrichting met 0900-nummer politie kan worden gebeld. Zonder beltegoed kan dit evenwel niet. Niet inwilligen verzoek op kosten inrichting met politie te mogen bellen is beslissing directeur. Klager ontvankelijk, maar beklag ongegrond nu niet is onderbouwd waarom hij niet in staat zou zijn beltegoed te kopen.

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van het beroep inzake het beklag onder a. overweegt de beroepscommissie het volgende. Klager heeft de beroepscommissie verzocht verscheidene personen als getuige te horen. De beroepscommissie acht zich evenwel op grond van de stukken voldoende ingelicht om op het beroep te beslissen en wijst derhalve klagers verzoek af.

In geschil is of klager vanuit de locatie Sittard met het 0900-nummer van de politie kon bellen. Klager heeft gesteld

dat dit niet kon. In de reactie van de directeur van 8 september 2016 is daarentegen vermeld dat het 0900-nummer van de politie op de 'witte lijst' staat en dus gebeld kan worden. Klagers raadsman heeft in zijn aanvullend beroepschrift van 16 juni 2016 bovendien vermeld dat uiteindelijk is gebleken dat het toch wel mogelijk was om met 0900-nummers te bellen vanuit de inrichting. Gelet op deze reacties van de directeur en klagers raadsman acht de beroepscommissie, ondanks dat klager anders beweert, aannemelijk dat een gedetineerde vanuit de locatie Sittard met het 0900-nummer van de politie kan bellen.

Uit het klaagschrift alsmede het aanvullende beroepschrift van 16 juni 2016 maakt de beroepscommissie op dat het eigenlijke probleem was dat klager niet naar de politie heeft kunnen bellen, omdat hij geen beltegoed had en de directeur hem niet op kosten van de inrichting heeft laten bellen. In dit kader is van belang dat – zo is de beroepscommissie ambtshalve bekend – het 0900-nummer van de politie een betaald nummer is en dat de politie telefoongesprekken die via (een op) collect-call (gelijkende dienst) inkomen niet behandelt. Dit betekent dus dat als een gedetineerde geen beltegoed op zijn belkaart heeft staan, hij geen contact met de politie via het 0900-nummer kan opnemen.

Op grond van de stukken acht de beroepscommissie aannemelijk dat klager het personeel en/of de directeur heeft verzocht om op de kosten van de inrichting te mogen bellen naar de politie en dat dit verzoek niet is ingewilligd. Het

niet inwilligen van dit verzoek is naar het oordeel van de beroepscommissie aan te merken als een beslissing door of namens de directeur als bedoeld in artikel 60, eerste lid (eventueel in samenhang met het tweede lid), van de Pbw. De beroepscommissie zal derhalve de uitspraak van de beklagrechter op dit onderdeel vernietigen en klager alsnog ontvangen in dit beklag.

In artikel 39, eerste lid, tweede volzin, Pbw is bepaald dat de kosten die zijn verbonden aan het voeren van telefoongesprekken met personen buiten de inrichting voor rekening van de gedetineerde komen, tenzij de directeur anders bepaalt. Uit dit artikel alsmede de jurisprudentie (vgl. RSJ 19 november 2013, 13/2768/GA) volgt dat uitgangspunt is dat het telefoneren op eigen kosten van de gedetineerde geschiedt, tenzij de gedetineerde niet in staat is die kosten te dragen. Dit uitgangspunt geldt ook voor telefoongesprekken met de politie. In het aanvullend beroepschrift is slechts vermeld dat klager geen beltegoed had en niet in staat was zijn telefoonkaart op te waarderen. In beklag noch in beroep is evenwel met toetsbare gegevens onderbouwd waarom klager niet in staat zou zijn beltegoed aan te schaffen in de inrichting. Bij deze stand van zaken is de beroepscommissie van oordeel dat het niet inwilligen van klagers verzoek om op kosten van de inrichting de politie te mogen bellen niet in strijd is met de wet en evenmin onredelijk of onbillijk kan worden geacht. De beroepscommissie zal het beklag derhalve ongegrond verklaren.

Ten aanzien van het beroep inzake het beklag onder b. overweegt de

beroepscommissie dat de beklagrechter op goede gronden en met juistheid op dit beklag heeft beslist. Het beroep zal derhalve in zoverre ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

16/0298/GB

Datum uitspraak:

23 november 2016

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de Brand, J.G.A. van den Korthals Altes, mr. W.F. Koster, mr. M.L. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern gelijk regime gelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Pbw art. 18

Samenvatting:

Verzoek levenslang gestrafte om overplaatsing van Zuyder Bos naar Esserheem. Beroepscommissie acht het niet wenselijk dat klager wordt geconfronteerd met gedetineerden die (tijdelijk) de inrichting verlaten. Voorts valt niet in te zien op welke wijze klager baat heeft bij de overplaatsing. Ook niet gebleken van een noodzaak tot overplaatsing. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

De beoordeling

4.1 De beroepscommissie heeft in afwachting van de uitspraak in 16/2582/GA de behandeling van het beroep in de onderhavige zaak aangehouden.

Op 23 november 2016 heeft de beroepscommissie in 16/2582/GA klager niet-ontvankelijk verklaard in zijn algemene klacht over het regime / de omstandigheden op afdeling E0.

4.2 Klager heeft verzocht om overplaatsing naar de locatie Esserheem, omdat hij – kort gezegd – enerzijds ontevreden is over de afdeling voor levenslang gestraften in de locatie Zuyder Bos en hij anderzijds graag naar het noorden van het land wenst te worden overgeplaatst. Klager wil naar de locatie Esserheem worden overgeplaatst, omdat dat de enige inrichting is waar hij een goed gevoel bij heeft.

4.3 De beroepscommissie is van oordeel dat de beslissing tot afwijzing van klagers verzoek niet als onredelijk of onbillijk kan worden aangemerkt. Hierbij heeft zij in aanmerking genomen dat de locatie Esserheem onder meer is bestemd als inrichting voor stelselmatige daders en als z.b.b.i. Nog afgezien van de omstandigheid dat de locatie Esserheem hierdoor wat het beveiligingsniveau betreft in beginsel niet voor de plaatsing van levenslang gestraften geschikt is, acht de beroepscommissie de omstandigheid dat klager hierdoor zal worden geconfronteerd met gedetineerden die regelmatig de inrichting verlaten, niet wenselijk. Voorts valt niet in te zien op welke wijze klager baat zal hebben bij overplaatsing naar de locatie Esserheem, nu deze locatie niet over een speciale afdeling voor levenslang gestraften

beschikt. Hoewel klager ontevreden is over de afdeling voor levenslang gestraften in de locatie Zuyder Bos, heeft de beroepscommissie vastgesteld dat de intentie bestaat de afdeling te verbeteren. Gelet op het voorgaande is niet gebleken dat plaatsing in de locatie Esserheem voor klager enige verbetering zal opleveren en is evenmin gebleken van een noodzaak tot plaatsing van klager in de locatie Esserheem. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

16/2168/GM

Datum uitspraak:

11 november 2016

Beroepscommissie:

Koens, mr. M.J.C.

Ruissen, dr.ing. C.J.

Schoenmaeckers, drs. J.H.A.M.C.

Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling

Artikelen:

Pm art. 28

Samenvatting:

Klagers in eerdere uitspraak beschreven oogklachten/-letsel en standpunten van klager en arts ongewijzigd. Arts-patiënt relatie ernstig verstoord. In dergelijk geval 'good medical practice' om te verwijzen naar collega/specialist om uit impasse te komen. Niet geschied. Beroep gegrond, nu dringende aanbeveling om klager door te verwijzen

naar een oogheekkundig specialist.

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie stelt vast dat voor wat betreft klagers oogklachten/-letsel de situatie als beschreven in RSJ 11 maart 2016, 15/4141/GM, ongewijzigd is. Noch aan de kant van klager noch aan de kant van de inrichtingsarts is sprake van een gewijzigd standpunt. Het staat vast dat het de inrichtingsarts niet gelukt is om klager te overtuigen en uit de stukken (onder andere de verweerbrief van de inrichtingsarts) blijkt dat de arts-patiënt relatie ernstig verstoord is. In een dergelijk geval is het 'good medical practice' om te verwijzen naar een collega/specialist teneinde uit de impasse te komen. Dit is niet geschied.

De beroepscommissie kan niet tot een ander oordeel komen dan in RSJ 11 maart 2016, 15/4141/GM en zal ook het onderhavige beroep gegrond verklaren. Zij acht geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming.

De beroepscommissie doet opnieuw en ditmaal dringend de aanbeveling om klager door te verwijzen naar een oogheekkundig specialist.

Zaaknummer:

16/3076/GM

Datum uitspraak:

11 november 2016

Beroepscommissie:

Koens, mr. M.J.C.

Kroeze, dr. H.J.P.

Schoenmaeckers, drs. J.H.A.M.C.
Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling;
Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pm art. 28

Samenvatting:

Klager na 15 maanden nog steeds geen adequate behandeling voor kies geboden. Niet betwist dat klager zodanige angst voor tandarts(ingrepen) heeft dat hij niet door een reguliere tandarts (zonder narcose) kan worden behandeld. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 150,= gelet op ontstekingen en pijn.

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie stelt vast dat klager vijftien maanden geleden voor het eerst heeft gemeld dat hij een ontsteking had en dat nog steeds geen behandeling van de kies heeft plaatsgevonden. Weliswaar is klager doorverwezen naar de kaakchirurg maar die heeft, omdat eerst een brug moet worden doorgeslepen voordat de kies kan worden getrokken, klager weer terugverwezen naar de tandarts. Vaststaat - dit wordt niet door de inrichtingstandarts betwist - dat klager een zodanige angst voor (de) tandarts(ingrepen) heeft dat hij niet door een reguliere tandarts (zonder narcose) kan worden behandeld. De behandeling door een tandarts die gespecialiseerd is in de behandeling van patiënten met angst voor de tandarts is zoals vermeld nog steeds niet gerealiseerd. Afgezien van het feit dat het veel te

lang duurt voordat klager een adequate behandeling wordt geboden, zijn de machtigingsformulieren voor het aanvragen van bijzondere verrichtingen op een rommelige wijze ingevuld en ontbreekt klagers tandartskaart.

De beroepscommissie is het voorgaande in samenhang en onderling verband bezien van oordeel dat het handelen van de tandarts kan worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 Pm neergelegde norm. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard.

De beroepscommissie acht termen aanwezig voor het toekennen van een financiële tegemoetkoming en zal de hoogte daarvan, gelet op de meerdere ontstekingen en de daarmee gepaard gaande pijn die klager heeft ondervonden, vaststellen op € 150,=. De beroepscommissie merkt daarbij op dat de tegemoetkoming wordt toegekend voor het door klager ondervonden ongemak en niet bedoeld is als schadevergoeding, te meer nu de vraag of er sprake is van blijvende schade niet eenvoudig kan worden beantwoord.

Zaaknummer:

16/3580/GV

Datum uitspraak:

18 november 2016

Beroepscommissie:

Bas, mr. C.M. van der
Boone, mr. M.
Rossem-Broos, mr. R.S.T. van
Blankenspoor, mr. S. (secr.)

Trefwoorden:

Verlof algemeen

Artikelen:

Regeling tijdelijk verlaten van de
inrichting art. 4, 14

Samenvatting:

Gelet op de afstand tussen het verlofadres en het woonadres van het slachtoffer, is sprake van reëel risico op ongewenste slachtofferconfrontatie. Bij een locatieverbod (met elektronisch toezicht) wordt een straal van minimaal vijf kilometer rondom het woonadres van het slachtoffer gehanteerd. Dit betekent eveneens dat het verlofadres zich op minimaal vijf kilometer afstand moet bevinden van het adres van het slachtoffer. Gelet hierop kan risico niet worden ondervangen met locatiegebod of -verbod. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Klager is in eerste aanleg veroordeeld tot het ondergaan van een gevangenisstraf van drie jaar, met aftrek, wegens een gekwalificeerd vermogensdelict, welke uitspraak nog niet onherroepelijk is. De verlenging gevangenhouding eindigt vooralsnog op 30 januari 2017. Klagers fictieve einddatum van detentie is 12 oktober 2017.

Het beroep richt zich tegen de afwijzing van klagers eerste verlofaanvraag.

Voorop dient te worden gesteld dat bij de beoordeling van verzoeken om algemeen verlof een belangenafweging dient te worden gemaakt tussen enerzijds het individuele belang van de gedetineerde om zich tijdig en goed te

kunnen voorbereiden op zijn terugkeer in de maatschappij. Aan de andere kant is er het algemeen belang van (onder meer) orde, rust en veiligheid in de samenleving en een ongestoorde tenuitvoerlegging van de opgelegde vrijheidsstraf.

Onweersproken is dat het slachtoffer van het delict waarvan klager wordt verdacht op 1,5 kilometer afstand van het door klager opgegeven verlofadres woont. Gelet op de afstand tussen het verlofadres en het woonadres van het slachtoffer is de beroepscommissie van oordeel dat er sprake is van een reëel risico op ongewenste confrontatie met het slachtoffer. Klager heeft aangevoerd dat aan het verlov bijzondere voorwaarden van een locatiegebod of -verbod verbonden kunnen worden, in combinatie met een contactverbod. De beroepscommissie overweegt dat in verband met de aanrijtijd van de politie een straal van minimaal vijf kilometer rondom het woonadres van het slachtoffer wordt gehanteerd, hetgeen betekent dat het verlofadres zich op minimaal vijf kilometer afstand moet bevinden van het adres van het slachtoffer, en verwijst daarbij naar een eerdere uitspraak van 20 juli 2016 (RSJ 20 juli 2016, 16/1880/GV). De beroepscommissie is met de Staatssecretaris van oordeel dat het risico op slachtofferconfrontatie in het onderhavige geval niet ondervangen kan worden door een locatiegebod of -verbod. Voornoemde omstandigheid vormt naar het oordeel van de beroepscommissie een contra-indicatie voor verlovverlening en rechtvaardigt een afwijzing van klagers verlofaanvraag. Dat de voorlopige

hechtenis van een in de buurt wonende medeverdachte zou zijn geschorst, doet hier niet aan af. Derhalve kan de beslissing van de Staatssecretaris, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen en gelet op de weigeringsgrond zoals bedoeld in artikel 4, onder g, van de Regeling, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het beroep zal ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

16/0239/GV einduitspraak

Datum uitspraak:

8 november 2016

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de Rossem-Broos, mr. R.S.T. van Korthals Altes, mr. W.F. Dwarka, mr. S.S. (secr.)

Trefwoorden:

Verlov strafonderbreking; Verlov incidenteel

Artikelen:

Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 21 e.v. 34 e.v.

Samenvatting:

Klager is levenslang gestraft. Een korter durend verlov dan strafonderbreking (hoewel niet expliciet verzocht) is niet aan de orde, nu door klagers toedoen geen gedragskundig onderzoek heeft plaatsgevonden en geen reclasseringsrapportage kon worden opgemaakt. Voorts is er geen kwestie van Unierecht in het kader waarvan

prejudiciële vragen aan het HJEU dienen te worden gesteld. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Procedureel

Namens klager is verzocht om het horen van getuigen. De beroepscommissie wijst dit verzoek af. Van een stellig en helder verzoek tot het horen van getuigen is geen sprake. Daarnaast vertegenwoordigen de landsadvocaat en de selectiefunctionaris de Staatssecretaris in de onderhavige procedure.

Met betrekking tot opmerkingen over de mandatering van de selectiefunctionaris door de Staatssecretaris overweegt de beroepscommissie dat, gezien de inhoud van de overgelegde mandaatbesluiten, de selectiefunctionaris bevoegd was namens de Staatssecretaris te beslissen op klagers verzoek om strafonderbreking.

Klager heeft de beroepscommissie verzocht aan het Hof van Justitie van de EU (HJEU) prejudiciële vragen over klagers "conditional release" te stellen. Dit verzoek wordt afgewezen. De onderhavige procedure betreft een verzoek om strafonderbreking en een andere mogelijkheid van verlofverlening in het kader van klagers verzoek tot gratieverlening en niet het verzoek tot gratieverlening of een andere vorm van "conditional release" zelf. Er doet zich dus geen kwestie van Unierecht voor in het kader waarvan prejudiciële vragen aan het HJEU dienen te worden gesteld.

Inhoudelijk

Klager heeft uitdrukkelijk verzocht om de maximale strafonderbreking

voor drie maanden met het doel zijn moeder te ondersteunen en vanwege resocialisatie doeleinden. Bij tussenbeslissing is beslist dat de gevraagde strafonderbreking kon worden afgewezen.

De beroepscommissie heeft het wenselijk en noodzakelijk geacht de mogelijkheden van een korter verlof, zoals incidenteel verlof, te beoordelen. De door klager genoemde doelen voor strafonderbreking zouden wellicht (geheel of ten dele) kunnen worden verwezenlijkt in het kader van een korter verlof. Hiertoe heeft de beroepscommissie de Staatssecretaris bij tussenbeslissing opgedragen een reclasseringsadvies en gedragsrapportage te laten opmaken.

Bij beslissing van 12 juli 2016 van de selectiefunctionaris is klager geselecteerd voor plaatsing in het PBC ten behoeve van het gedragskundig onderzoek. Klager is meegedeeld dat de reclassering met het oog op haar rapportage voor zijn opname in het PBC een Risc zou afnemen. Klager zou op 8 augustus 2016 in het PBC geplaatst kunnen worden.

Op 14 juli 2016 heeft klager bezwaar tegen de selectiebeslissing gemaakt. Hij was niet bereid mee te werken aan het gedragskundig onderzoek in het PBC. De selectiefunctionaris heeft het bezwaarschrift van klager op 2 augustus 2016 ongegrond verklaard. Omdat klager te kennen heeft gegeven dat hij niet bereid was mee te werken aan het gedragskundig onderzoek in het PBC, is hij niet in het PBC geplaatst. Klager is in zijn beroep, gericht tegen de

ongegronddverklaring van zijn bezwaar, niet-ontvankelijk verklaard (RSJ 15 september 2016, 16/2718/GB).

Bij een verlofverlening dient een afweging te worden gemaakt tussen het belang van een gedetineerde – ook al is hij levenslang gestraft – op de terugkeer in de maatschappij en het belang van de samenleving bij een ongestoorde tenuitvoerlegging van de opgelegde vrijheidsstraf. De strafonderbreking kon worden afgewezen. Ook een korter durend verlof (hoewel niet expliciet verzocht door klager) kan niet worden beoordeeld c.q. verleend, nu door toedoen van klager geen gedragskundig onderzoek heeft plaatsgevonden en geen reclasseringsrapportage kon worden opgemaakt. Derhalve kan geen inschatting van mogelijke risico's bij een verlofverlening worden gemaakt. Daarnaast zijn eventuele contra-indicaties voor verlofverlening, zoals bedoeld in artikel 4 van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting, niet onderzocht. De beroepscommissie zal het beroep daarom ongegrond verklaren.

Zaaknummer:

16/2144/TA

Datum uitspraak:

2 november 2016

Beroepscommissie:

Maanicus, mr. R.M.
Bruggeman, drs. F.M.J.
Marle, prof.dr. H.J.C. van
Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Beklagcommissie:

beklagrechter bij FPC
Oostvaarderskliniek te Almere

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid materieel;
Urineonderzoek; Bewegingsvrijheid
afdelingsarrest; Bewegingsvrijheid
afzondering en separatie;
Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Bvt art. 33, 34, 57;
Regeling urineonderzoek verpleegden
art. 3, 6, 7

Samenvatting:

Cumulatie afzondering, afdelingsarrest en rode kaart gezien dezelfde grondslag. Klager ontvankelijk in beklag. Urineonderzoeken niet volgens wettelijke eisen verlopen. Ordemaatregelen gebaseerd op uitkomsten urineonderzoeken. Beroep en beklag gegrond, tegemoetkoming € 51,50.

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van a, b en c stelt de beroepscommissie vast dat aaneensluitend aan klager de ordemaatregelen afzondering, afdelingsarrest en een rode kaart, een vorm van afdelingsarrest zijn opgelegd. Deze maatregelen zijn opgelegd in verband met de handhaving van de orde en de veiligheid in de inrichting en omdat de positieve uitslag en de daarmee samenhangende gevolgen op korte termijn veel hadden losgemaakt bij klager en zijn partner waardoor beperking in hun contact tussen

en begeleiding noodzakelijk was. Klager reageerde verontwaardigd en verbaal agressief op de naar zijn mening onterechte positieve uitslag van de urinecontrole en omdat klager boos en onvoorspelbaar bleef in zijn gedrag als gevolg van de onterechte positieve uitslag zijn de vervolgmaatregelen opgelegd. Naar het oordeel van de beroepscommissie zijn de aaneensluitende ordemaatregelen op dezelfde grondslag opgelegd en is sprake van cumulatie van ordemaatregelen die in totaal langer dan een week hebben geduurd. Klager is gelet op het bepaalde in artikel 57, eerste lid, Bvt terecht ontvangen in het beklag.

Door klagers raadvrouw is aangevoerd dat er fouten zijn gemaakt bij het urineonderzoek en het bevestigingsonderzoek. Door een administratieve fout is geen herhalingsonderzoek uitgevoerd en er is sprake van drie verschillende laboratoriumnummers die onderling zijn verwisseld.

Door de inrichting is tegenover de beklagrechtter erkend dat door een administratieve fout het herhalingsonderzoek niet correct bij het laboratorium is aangemeld en dat geen herhalingsonderzoek, maar een bevestigingsonderzoek is uitgevoerd. In een brief van 26 april 2016 is door de inrichting aangegeven dat het laboratoriumnummer 724427 niet klopte met het nummer van de oorspronkelijke urinebuisjes 724424.

De beroepscommissie overweegt dat door de inrichting op meerdere punten niet zorgvuldig is gehandeld. Door de

inrichting is niet betwist dat bij het eerste urineonderzoek de handen niet zijn gewassen. Voorts is erkend dat een niet nader gedefinieerde administratieve fout is gemaakt, nummers van urinebuisjes zijn verwisseld, afwijkende laboratoriumnummers zijn gehanteerd, niet de mogelijkheid van een herhalingsonderzoek is geboden met hetzelfde urinebuisje maar in plaats daarvan een bevestigingsonderzoek met een tweede ander buisje is verricht.

Gelet op het bovenstaande, is aannemelijk geworden dat de betreffende urineonderzoeken niet volgens de in de artikelen 3, 6 en 7 van de Regeling urineonderzoek verpleegden vermelde wettelijke eisen zijn verlopen. Nu de onder a, b, c en d vermelde beslissingen zijn gebaseerd op de uitkomsten van deze urineonderzoeken zal de beroepscommissie het beroep op alle onderdelen gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagrechtter vernietigen en het beklag van klager gegrond verklaren. Zij zal klager een tegemoetkoming toekennen van € 51,50.

Zaaknummer:

16/2220/TA

Datum uitspraak:

31 oktober 2016

Beroepscommissie:

Schaap-Meulemeester, mr. C.A.M.

Daniel MPM, drs. M.R.

Selnick Marzullo, drs. M.J.

Koster, mr. M.L. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij FPC De Kijvelanden te Poortugaal, verder te noemen de inrichting

Trefwoorden:

Dwangmedicatie; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Bvt art. 16b onder b

Samenvatting:

Klager neemt medicatie zelf in, maar gelet op omstandigheden in dit geval sprake van dwang. Concreet gevaar niet aangegeven en onvoldoende gemotiveerd hoe gedurende een jaar sprake zou kunnen zijn van acuut gevaar. Beroep gegrond. Tegemoetkoming € 50,=. Ten overvloede overweging m.b.t. mogelijkheid a-dwang-behandeling.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 16b, onder b, Bvt kan het hoofd van de inrichting beslissen tot het toepassen van een zogenaamde b-dwangbehandeling, indien dit naar het oordeel van een arts, die in een tbs-inrichting doorgaans de behandelend psychiater zal zijn, volstrekt noodzakelijk is om het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens de verpleegde binnen de inrichting doet veroorzaken af te wenden.

In artikel 34, eerste en tweede lid, Rvt is bepaald dat het hoofd van de inrichting alvorens te beslissen overleg voert met de arts en het afdelingshoofd, alsmede met de voor de behandeling verantwoordelijke psychiater als de b-dwangbehandeling noodzakelijk

wordt geacht ter afwending van gevaar dat voortvloeit uit de stoornis van de geestvermogens van klager. Op grond van het derde lid van dit artikel wordt in deze overleggen nagegaan of het gevaar niet op andere wijze kan worden afgewend.

Op grond van artikel 34d, derde lid, Rvt wordt van de toepassing van een b-dwangbehandeling uiterlijk bij de aanvang van de behandeling melding gedaan aan Onze Minister en de commissie van toezicht. Ingeval dat een b-dwangbehandeling wordt toegepast in verband met een gevaar dat voortvloeit uit een stoornis van de geestvermogens van de verpleegde, wordt bovendien melding gedaan aan de inspecteur.

Gelet op het verhandelde ter zitting acht de beroepscommissie voldoende aannemelijk dat de meldingen als vermeld in artikel 34d, derde lid, Rvt zijn gedaan.

Uit de stukken, waaronder begrepen de 'verklaring noodzakelijkheid b-dwangbehandeling' van behandelend psychiater P. en AIOS V. volgt dat klager lijdt aan schizofrenie, paranoïde type. Ten tijde van de beslissing tot toepassing van de b-dwangbehandeling was klager floride psychotisch, met wanen over straling, achterdocht, bizar en hallucinair gedrag. Met de medicatie die klager op dat moment slikte, vond geen afname van deze symptomen plaats. Omdat klager het indexdelict, een geweldsdelict, pleegde in een psychose, werd gevreesd voor nieuw fysiek geweld van klager. Zijn toestandsbeeld verslechterde. Verder volgt uit de stukken dat is getracht

klager zoveel mogelijk te structureren en hem begeleiding te bieden, maar voor de behandeling van de psychose werd medicamenteuze behandeling essentieel geacht. In het half jaar voor klagers plaatsing in de inrichting kreeg hij een haloperidol depot. Dit werd na klagers plaatsing in de inrichting niet voortgezet. Klager nam in de inrichting vrijwillig acemap in, maar weigerde verhoging van de dosering. Ook weigerde hij bloedspiegelcontrole en zag hij geen reden om op andere medicatie over te gaan. Voorts gaf hij aan niet langer dan een paar maanden medicatie te willen slikken. Klager toonde geen ziektebesef en ontkende de psychotische symptomen. De behandelend psychiater achtte het noodzakelijk om zo snel mogelijk met een dwangbehandeling te starten, omdat het grote risico op een gewelddadig incident volgens hem aanwezig blijft zolang klager geen adequate anti-psychotische medicatie inneemt.

De beroepscommissie stelt voorop dat de omstandigheid dat de medicatie niet letterlijk onder dwang aan klager wordt toegediend, niet maakt dat in dit geval geen sprake is van een b-dwangbehandeling als bedoeld in artikel 16, onder b, Bvt. Van dwang is immers sprake wanneer iemand tegen zijn wil wordt genoodzaakt iets te doen of te laten. Daarvan is in het geval van klager sprake. De beroepscommissie neemt daarbij in aanmerking dat met klager geen overeenstemming is bereikt over zijn medicatie en over de termijn waarin hij de medicatie dient te slikken. Voorts is klager betrapt op het smokkelen met zijn medicatie en indien klager de medicatie niet oraal inneemt,

zal de medicatie per injectie worden toegediend. De 'vrijwilligheid' van klager wordt, naar de beroepscommissie begrijpt, mede ingegeven doordat een beslissing tot het toepassen van b-dwangbehandeling voor de duur van een jaar is genomen. Onder genoemde omstandigheden is er sprake van b-dwangbehandeling als bedoeld in artikel 16b, onder b, Bvt.

Uit 1.4.3. van de nota van toelichting bij het 'Besluit van 8 maart 2013 tot wijziging van het Reglement verpleging ter beschikking gestelden, de Penitentiaire maatregel en het Reglement justitiële jeugdinrichtingen in verband met de verruiming van de mogelijkheid onvrijwillige geneeskundige behandeling te verrichten' (hierna de nota van toelichting) volgt dat het bij de b-dwangbehandeling dient te gaan om een situatie waarbij sprake is van (dreiging van) een onmiddellijk gevaar binnen de inrichting.

Allereerst merkt de beroepscommissie op dat zij het in het kader van de rechtspositie van verpleegden wenselijk acht dat daadwerkelijk kan worden opgekomen tegen het voortduren van een (onderdeel van een) b-dwangbehandeling, hoewel in de Bvt en het Rvt niets is opgenomen over de duur van een (onderdeel van de) b-dwangbehandeling en/of de noodzaak van een nieuwe schriftelijke beslissing tot voortzetting daarvan. Gebleken is dat met klager geen overeenstemming kon worden bereikt over zijn medicatie en de termijn gedurende welke klager de medicatie zou moeten slikken, terwijl de beroepscommissie aannemelijk acht

dat voor een adequate behandeling van de psychose een wijziging van klagers medicatie noodzakelijk was. Niet gebleken is echter dat in voldoende mate is komen vast te staan dat de b-dwangbehandeling volstrekt noodzakelijk is om de (dreiging van) een onmiddellijk gevaar dat de verpleegde binnen de inrichting doet veroorzaken af te wenden. Het floride psychotisch, met wanen over straling, achterdocht, bizar en hallucinatoir gedrag, alsmede het oninschatbaar zijn van klager op grond waarvan de b-dwangbehandeling is gestart, is daartoe onvoldoende nu niet is aangegeven welk concreet gevaar dreigde dat de b-dwangbehandeling volstrekt noodzakelijk maakte. Het enkele feit dat het indexdelict in een psychose is gepleegd is daartoe onvoldoende. Bovendien is onvoldoende gemotiveerd hoe gedurende de periode van een jaar sprake zou kunnen zijn van een onmiddellijk (dreigend) of acuut gevaar.

Gelet op het voorgaande zal het beroep dan ook gegrond worden verklaard. Aan een bespreking van de overige gronden komt de beroepscommissie derhalve niet toe.

De beroepscommissie zal de beslissing van de beklagcommissie vernietigen en het beklag alsnog gegrond verklaren. Nu de gevolgen van de bestreden beslissing (deels) niet meer ongedaan gemaakt kunnen worden, ziet de beroepscommissie aanleiding voor toekenning van een tegemoetkoming. Zij stelt de hoogte daarvan vast op € 50,=

Ten overvloede overweegt de beroepscommissie dat – zoals volgt uit de nota van toelichting – indien

geen sprake is van een onmiddellijk (dreigend) gevaar, maar behandeling niettemin noodzakelijk is om te voorkomen dat het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens de verpleegde doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen, kan worden beslist tot een a-dwangbehandeling.

Zaaknummer:

16/3795/STA

Datum uitspraak:

14 november 2016

Beroepscommissie:

Schaap-Meulemeester, mr. C.A.M.
Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Trefwoorden:

Dwangmedicatie

Artikelen:

Bvt art. 16b

Samenvatting:

Verklaring noodzakelijkheid b-dwangbehandeling is niet door psychiater ondertekend. Naar voorlopig oordeel van voorzitter is sprake van zo ernstig gebrek bij totstandkoming van beslissing dat dit een schorsing rechtvaardigt. Wijst verzoek toe.

Rechtsoverwegingen:

De voorzitter stelt voorop dat in het kader van het verzoek om schorsing van een beslissing van het hoofd van de inrichting slechts ruimte bestaat voor een voorlopige beoordeling en dat de zaak niet ten gronde kan

worden onderzocht en beslist. Aan de orde is daarom slechts de vraag of de beslissing tot het toepassen van een b-dwangbehandeling in strijd is met de wet of zodanig onredelijk is dat er een spoedeisend belang is om thans over te gaan tot schorsing van die beslissing van het hoofd van de inrichting. Dienaangaande overweegt de voorzitter als volgt.

Op grond van artikel 16b, onder b, Bvt kan het hoofd van de inrichting beslissen tot het toepassen van een zogenaamde b-dwangbehandeling, indien dit naar het oordeel van een arts, die doorgaans de behandelend psychiater zal zijn, volstrekt noodzakelijk is om het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens de verpleegde binnen de inrichting doet veroorzaken af te wenden.

De door de inrichting overgelegde 'verklaring noodzakelijkheid b-dwangbehandeling' is niet ondertekend. Op de vraag aan de inrichting of een ondertekende verklaring kan worden overgelegd, is geantwoord dat als de originele verklaring ondertekend was een scan daarvan (met handtekening) opgenomen had moeten zijn in verzoekers dossier maar dat dit niet het geval is.

Gelet op de ingrijpendheid van de dwangbehandeling moet mede uit oogpunt van rechtsbescherming groot belang worden gehecht aan een zorgvuldige voorbereiding en tenuitvoerlegging van de dwangbehandeling. Naar het voorlopig oordeel van de voorzitter is er sprake is van een gebrek bij de totstandkoming van de beslissing en is dit gebrek zo

ernstig dat dit een schorsing van de bestreden beslissing rechtvaardigt. De tenuitvoerlegging van de beslissing van het hoofd van de inrichting zal derhalve worden geschorst, in afwachting van de uitspraak van de beklagcommissie.

Zaaknummer:

16/3593/STA

Datum uitspraak:

26 oktober 2016

Beroepscommissie:

Schaap-Meulemeester, mr. C.A.M.
Kokee, R. mr. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing intern;
Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Bvt art. 56 lid 1 onder e; EVRM art. 8

Samenvatting:

Naar voorlopig oordeel voorzitter kan verzoeker worden ontvangen in zijn verzoek nu hij stelt dat door de interne overplaatsing art 8 EVRM wordt geschonden, en heeft hoofd van inrichting een zorgvuldige afweging van relevante rechten en belangen gemaakt. Zorginhoudelijke aspecten boven individueel belang. Afwijzing verzoek.

Rechtsoverwegingen:

Verzoeker verzoekt om schorsing van de tenuitvoerlegging van zijn overplaatsing van de longstayvoorziening van de Pompestichting in Vught naar de longstayvoorziening van de

Pompestichting in Nijmegen. In beginsel staat geen beklag open tegen beslissingen van het hoofd van de inrichting tot interne overplaatsingen van verpleegden van de ene naar de andere afdeling. Verzoeker stelt echter dat de beslissing in strijd is met zijn recht op 'family life' als bedoeld in artikel 8 EVRM. Volgens verzoeker wordt door de overplaatsing zijn recht op omgang met zijn echtgenoot die tevens ter beschikking is gesteld, geschonden. Op grond van artikel 56, eerste lid, onder e van de Bvt staat hiertegen beklag open. Verzoeker kan derhalve worden ontvangen in zijn verzoek.

De voorzitter stelt voorop dat in het kader van het verzoek om schorsing van een beslissing van het hoofd van de inrichting slechts ruimte bestaat voor een voorlopige beoordeling en dat de zaak niet ten gronde kan worden onderzocht en beslist. Aan de orde is daarom slechts de vraag of de beslissing tot overplaatsing zodanig onredelijk is dat er een spoedeisend belang is om thans over te gaan tot schorsing van die beslissing van het hoofd van de inrichting. Voor de beantwoording van deze vraag overweegt de voorzitter het volgende:

- Vaststaat dat de longstayvoorziening van de Pompestichting in Vught nog dit jaar zal sluiten, een overplaatsing naar een andere longstayafdeling van de Pompestichting is dan aangewezen.
- Verzoeker en zijn echtgenoot verblijven al enkele jaren niet in elkaars nabijheid; verzoeker verblijft in de locatie te Vught en zijn echtgenoot in de locatie te Zeeland. Voor de omgang met elkaar zijn zij dus afhankelijk van een bezoeksregeling. De voorzitter

begrijpt uit de stukken dat het hoofd van de inrichting een dergelijk bezoek wil faciliteren, maar dat hieraan voorwaarden zijn verbonden waarover verzoeker en de inrichting het deels niet eens zijn.

- Aan het recht op 'family life' als bedoeld in artikel 8 EVRM, kunnen op de gronden genoemd in het tweede lid van dit artikel beperkingen worden gesteld. In het licht van de op de overheid rustende positieve en negatieve verplichtingen die aan artikel 8 EVRM kunnen worden ontleend, zal het hoofd van de inrichting naar het voorlopig oordeel van de voorzitter een zorgvuldige afweging ('fair balance') van de relevante rechten en belangen moeten maken. Het gaat hierbij om de individuele belangen van verzoeker om omgang met zijn echtgenoot te hebben en de aan het algemeen belang ontleende gronden.

- Verzoeker verblijft op een afdeling die is gespecialiseerd in de opvang van bewoners met een ernstige persoonlijkheidsstoornis en die verminderd groepsgevoelig zijn. Verzoeker is eerder ter observatie overgeplaatst naar andere reguliere afdelingen, doch dit leidde volgens het hoofd van de inrichting tot incidenten. De echtgenoot van verzoeker verblijft op een afdeling met patiënten met een behoorlijke mate van psychische kwetsbaarheid. Het hoofd van de inrichting vreest dat een plaatsing van verzoeker in de locatie te Zeeland tot verstoringen van de orde en de veiligheid zal leiden.

Naar het voorlopig oordeel van de voorzitter heeft het hoofd van de inrichting een zorgvuldige afweging

gemaakt bij zijn keuze verzoeker over te plaatsen naar de longstayvoorziening te Nijmegen. Het hoofd van de inrichting heeft daarbij in redelijkheid meer belang kunnen hechten aan zorginhoudelijk aspecten en verzoekers pathologie boven verzoekers belang bij zijn echtgenoot geplaatst te worden. De voorzitter neemt hierbij in aanmerking dat door de overplaatsing naar de locatie in Nijmegen verzoeker niet in een slechtere positie komt dan thans het geval is. De omstandigheid dat geen overeenstemming bestaat over de voorwaarden voor een bezoekregeling, althans zo begrijpt de beroepscommissie uit de stukken, maakt het vorenstaande niet anders. Onderhavig verzoek ziet enkel op de interne overplaatsing van verzoeker. Het verzoek zal daarom worden afgewezen.

Zaaknummer:

16/1792/TB

Datum uitspraak:

28 oktober 2016

Beroepscommissie:

Jörg, mr. N.
Boer, J.G.J. de
Daniel MPM, drs. M.R.
Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern gelijk regime gelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Bvt art. 11

Samenvatting:

Werkrelatie opgebouwd op intensieve zorgafdeling, nog onvoldoende stabilisatie. Overplaatsing naar dergelijke afdeling van een andere inrichting, gezien tijd die opbouwen werk-/behandelrelatie kost en heeft gekost, niet in belang van behandeling. Overplaatsing naar reguliere behandelafdeling nog niet verantwoord. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Bij de overplaatsing van ter beschikking gestelden dient de Staatssecretaris, op grond van artikel 11, tweede lid, van de Bvt in zijn overwegingen te betrekken: a) de eisen die de bescherming van de maatschappij tegen de gevaarlijkheid van de ter beschikking gestelde voor de veiligheid van anderen dan de ter beschikking gestelde of de algemene veiligheid van personen of goederen stelt, en b) de eisen die de behandeling van de ter beschikking gestelde gezien de aard van de bij hem geconstateerde gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens stelt.

De beroepscommissie stelt voorop dat klager sinds 18 januari 2016 op de intensieve zorgafdeling als bedoeld in artikel 32 Bvt van Veldzicht verblijft. Veldzicht beschikt, naast genoemde intensieve zorgafdeling, niet over een reguliere afdeling waar tbs-ers kunnen worden geplaatst.

Niet in geschil is dat klager sinds 1 mei 2016 geen EVBG-status meer heeft. Voorts staat vast dat het hoofd van Veldzicht op 18 april 2016 op grond van artikel 32 Bvt heeft beslist tot verlenging

van klagers verblijf op de intensieve zorgafdeling. De beklagcommissie bij Veldzicht heeft het tegen deze beslissing ingediende beklag van klager bij uitspraak van 9 juni 2016 gegrond verklaard, omdat zij de beslissing van het hoofd van Veldzicht onvoldoende gemotiveerd achtte en heeft het hoofd van Veldzicht opgedragen een nieuwe gemotiveerde beslissing te nemen. Op 30 juni 2016 heeft het hoofd van Veldzicht opnieuw beslist tot verlenging van klagers verblijf op de intensieve zorgafdeling. Tegen deze beslissing heeft klager opnieuw beklag ingesteld en dit beklag is bij uitspraak van 13 oktober 2016 – zo is de beroepscommissie ambtshalve bekend – door de beklagrechter ongegrond verklaard. Klager heeft tegen deze uitspraak van de beklagrechter beroep ingesteld. De beroepscommissie als bedoeld in artikel 67 Bvt heeft op dit moment nog niet op dit beroep beslist.

De beroepscommissie kan in deze procedure een oordeel geven noch over genoemde beslissing van het hoofd van Veldzicht van 30 juni 2016 noch over genoemde uitspraak van de beklagrechter van 13 oktober 2016. Daarvoor bestaat de beklag- en beroepsprocedure ingevolge artikel 56 en 67 Bvt. Zolang niet in een onherroepelijke uitspraak is beslist dat genoemde beslissing van het hoofd van Veldzicht van 30 juni 2016 niet in stand kan blijven, kan de beroepscommissie niet anders dan aannemen dat op dit moment noodzaak bestaat om klagers verblijf op de intensieve zorgafdeling te continueren. Bij deze stand van zaken is de beroepscommissie van oordeel dat het primaire standpunt

van klager dat erop neerkomt dat hij moet worden overgeplaatst omdat er geen grond meer bestaat hem langer op een intensieve zorgafdeling te laten verblijven, geen doel treft.

Uit hetgeen namens de Staatssecretaris ter zitting is toegelicht volgt dat het stabiliseren van klagers gedrag en gemoedstoestand het primaire doel is van zijn verblijf op de intensieve zorgafdeling van Veldzicht. Op grond van de stukken en hetgeen door partijen ter zitting is aangevoerd acht de beroepscommissie aannemelijk dat in Veldzicht inmiddels, na een stroef begin, een werkrelatie is opgebouwd en dat klagers gedrag en gemoedstoestand geleidelijk verbeteren, maar dat thans nog niet sprake is van een zodanige stabilisatie dat behandeling op een reguliere behandelafdeling weer verantwoord en zinvol kan worden geacht. De beroepscommissie is van oordeel dat de namens klager voorgestane subsidiaire behandelroute (te weten: overplaatsing naar een intensieve zorgafdeling van een andere inrichting) – die met zich meebrengt dat twee keer zal moeten worden geïnvesteerd in een nieuwe werk- en/of behandelrelatie – niet in het belang van (de voortgang van) klagers behandeling is, gezien de tijd die het kost (en heeft gekost) om een nieuwe werk- en/of behandelrelatie met klager op te bouwen, en deelt de visie van de Staatssecretaris – die meebrengt dat slechts één keer moet worden geïnvesteerd in een nieuwe behandelrelatie – dat een overplaatsing van klager naar een andere inrichting pas geïndiceerd is op het moment dat sprake is van een zodanige stabilisatie

van klager dat een behandeling op een reguliere behandelafdeling weer verantwoord en zinvol kan worden geacht.

Gezien het vorenstaande zal de beroepscommissie het beroep ongegrond verklaren.

Zaaknummer:

16/2315/TR

Datum uitspraak:

4 november 2016

Beroepscommissie:

Jörg, mr. N.
Korvinus, mr. C.F.
Wouda, drs. J.E.
Kokee, R. mr. (secr.)

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid materieel; Verlof proefverlof; Ministeriele machtiging

Artikelen:

Rvt art. 53 lid 2

Samenvatting:

Verlofmachtiging niet van rechtswege vervallen, niet is uit te sluiten dat klager eerder teruggekeerd is naar inrichting. Motiveringsgebrek intrekking, nu niet is onderzocht of feitelijk verloop van behandeling van invloed is geweest op overtreding verlovvoorwaarde. Beroep gegrond. Opdracht nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 69, eerste lid, aanhef en onder c, van de Bvt kan een ter beschikking gestelde of anderszins

verpleegde beroep instellen tegen de intrekking van de machtiging door de Minister van veiligheid en justitie. Op grond van het vierde lid van dit artikel, in verbinding met artikel 58, vijfde lid, van de Bvt moet het beroepschrift uiterlijk op de zevende dag na die waarop de verpleegde kennis heeft gekregen van de beslissing waarover hij zich wenst te beklagen worden ingediend. Een na afloop van deze termijn ingediend beroepschrift is niettemin ontvankelijk, indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de verpleegde in verzuim is geweest.

De beroepscommissie stelt vast dat op 6 juli 2016 het beroep van klager op het secretariaat van de Raad is ontvangen en dat dit beroep zich richt tegen de beslissing van de Staatssecretaris van 11 april 2016. Het beroep is derhalve buiten voornoemde termijn ingediend. De bestreden beslissing is echter gericht aan het hoofd van de inrichting en niet aan klager. Klager heeft voorts onbestreden gesteld dat hij meermalen tevergeefs heeft gevraagd om de beslissing. Tegen deze achtergrond is de beroepscommissie van oordeel dat de termijnoverschrijding verschoonbaar is. Klager kan daarom worden ontvangen in zijn beroep.

Op grond van artikel 53, tweede lid, onder 1° van het Reglement verpleging ter beschikking gestelden (Rvt) vervalt een machtiging zodra de ter beschikking gestelde of anderszins verpleegde vierentwintig uur ongeoorloofd afwezig is, tenzij sprake is van overmacht. Zoals de beroepscommissie eerder heeft overwogen impliceert het vorenstaande dat de machtiging van rechtswege

vervalt. Een ministeriële beslissing is daarvoor niet nodig. Hiertegen staat ook geen beroep open. In het geval klager minder dan vierentwintig uur ongeoorloofd afwezig is geweest, kan de Staatssecretaris op grond van artikel 53, derde lid van de Rvt de machtiging intrekken. Voor een dergelijke intrekking is wel een ministeriële beslissing vereist, waartegen ook beroep open staat. De beroepscommissie merkt op dat de lezingen over de duur van klagers afwezigheid verschillen. In ieder geval staat als onbestreden vast dat klager op 5 april 2016 om 13.00 uur zich niet heeft gemeld bij een afspraak met de reclassering in De Gaarshof en dat hij op 7 april 2016 rond 16.00 of 17.00 uur is teruggekeerd. Klager stelt echter dat hij in de avond van 5 april 2016 is teruggekeerd naar De Gaarshof en aldaar heeft geslapen en verbleven tot de volgende ochtend. Verder wijst klager op de gedoogpraktijk van De Gaarshof, die – kort gezegd – inhoudt dat het patiënten is toegestaan tot de volgende ochtend afwezig te blijven. Klager heeft zijn stellingen op dit punt gemotiveerd. Zo vermeldt hij naar het oordeel van de beroepscommissie redelijk nauwkeurig wat hij na zijn terugkeer op 5 april 2016 heeft gedaan en dat het personeel de volgende ochtend hem gezien zou moeten hebben. Ook verwijst klager naar een eerdere ervaring waarbij hij laat in de nacht, om 5.30 uur, is teruggekeerd in de inrichting. Weliswaar stelt de Staatssecretaris dat gedurende klagers afwezigheid het personeel hem niet heeft gezien, maar niet is gebleken dat hiernaar nader onderzoek is gedaan. De beroepscommissie weegt hierbij ambtshalve mee dat in De Gaarshof niet enkel ter beschikking gestelden

verblijven maar ook andere patiënten, met – naar moet worden aangenomen – onderling verschillende vrijheden. Gesteld noch gebleken is of en hoe de aan- of afwezigheid van patiënten met die verschillende vrijheden in De Gaarshof wordt geregistreerd en/of gecontroleerd. Tegen deze achtergrond kan niet worden uitgesloten dat klager inderdaad in de avond van 5 april 2016 is teruggekeerd in De Gaarshof. In ieder geval moet klager het voordeel van de twijfel worden gegeven. Dit houdt in dat voor de beoordeling van onderhavig beroep ervan wordt uitgegaan dat klager voor een periode van minder dan 24 uur ongeoorloofd aanwezig is geweest.

Op grond van artikel 53, derde lid, Rvt kan de Staatssecretaris een verlofmachtiging bij overtreding van de verlofvoorwaarden intrekken. Krachtens artikel 17, vierde lid, Verlofregeling TBS (Stcrt. 2010, nr. 21597, 31 december 2010) wordt, ingeval van intrekking van de machtiging transmuraal verlof naar aanleiding van ongeoorloofde afwezigheid korter dan 24 uur, gedurende tenminste één jaar geen nieuwe verlofmachtiging verleend, tenzij zwaarwegende persoonlijke omstandigheden zich daartegen verzetten.

In beroep is uitsluitend de beslissing van de Staatssecretaris tot intrekking van klagers verlofmachtiging wegens overtreding van verlofvoorwaarden door klager aan de orde en niet tevens de vraag of sprake is van zwaarwegende persoonlijke omstandigheden zoals bedoeld in artikel 17, vierde lid, Verlofregeling TBS. De beroepscommissie dient op grond

van artikel 69, vijfde lid, Bvt in verbinding met artikel 66, tweede lid, Bvt in beroep te beoordelen of deze beslissing in strijd is met de wet dan wel onredelijk of onbillijk is. Daarbij moet naar haar oordeel de ernst van de overtreding van de verloffvoorwaarden (nog) zorgvuldiger dan voorheen worden afgewogen tegen het belang van klager bij voortzetting van het verlot, aangezien dit verlot, vanwege de vérstreckende consequentie dat (tenminste) een jaar lang geen verlotmactiging wordt verleend, door de intrekkingbeslissing niet kan worden voortgezet. Daarbij geldt dat ook de samenleving belang heeft bij het niet verstoren van een (op zichzelf) goed lopende resocialisatie.

Vaststaat dat klager alcohol heeft gebruikt en daarmee een voorwaarde aan zijn verlot heeft geschonden. Gelet op het feit dat klager verslaafd is aan alcohol betreft dit een ernstige overtreding die in beginsel implicaties zal moeten hebben voor de verloten die klager tot dan toe heeft genoten. De beroepscommissie is evenwel van oordeel dat de schending van de voorwaarde mede moet worden beoordeeld tegen de achtergrond waarvan de schending heeft plaatsgevonden. In dat verband stelt klager onbestreden dat hij geen zuchtremmende medicatie kreeg uitgereikt. Klager stelt om hulp van zijn behandelaars te hebben gevraagd bij het onderdrukken van zijn zucht naar alcohol, maar tevergeefs. De beroepscommissie heeft kennisgenomen van de afspraken die daaromtrent op papier zijn gezet maar kennelijk niet zijn nagekomen. De stellingen

hierover van klager zijn door de Staatssecretaris onvoldoende weerlegd. De beroepscommissie gaat voorbij aan klagers stelling dat het gebruik van alcohol in De Gaarshof wordt gedoogd. Niettemin doemt door het vorenstaande het beeld op dat het feitelijk verlot van de behandeling die klager ten aanzien van zijn alcoholafhankelijkheid heeft gekregen mede van invloed is geweest op de schending van de voorwaarden. Door het ontbreken van een nader onderzoek hiernaar door de Staatssecretaris is het inzicht in de voortgang van de behandeling van klager en in de vraag of de schending van de voorwaarde van alcoholonthouding een op zichzelf staand incident is dan wel past in een patroon, gebrekkig gebleven.

Gelet op het vorenstaande kan de beslissing van de Staatssecretaris wegens een motiveringsgebrek niet in stand blijven. Het beroep zal daarom gegrond worden verklaard en de bestreden beslissing zal worden vernietigd. De Staatssecretaris zal worden opgedragen binnen uiterlijk een maand na ontvangst van en met inachtneming van deze uitspraak een nieuwe beslissing te nemen. De beroepscommissie acht geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming aan klager.